

Poština plačana v gotovini

Angelček

1934-1935

Letnik 43

VSEBINA 1. številke: Alojzij Košmerlj: Oj bodi hvaljeno, Srce preljudljeno! — Mirko Kunčič: Majdko boli zob (Pesem) — Korič: Jezusov ščinkovec — Janez Pucelj: Zgodba o pastirju Nacetu — Mirko Kunčič: Zgodlbica (Pesem) — Mirko Kunčič: Francka hoče kruha — F. Güll — J. Pucelj: Gnezdece (Pesem) — Mirko Kunčič: Jutro se bliža — Marijin vrtec — Uganka. Na ovitku: Deklamacija.

Deklamacija

učenca Hribšeka od Sv. Duha na taboru Marijinih vrtcev v Rajhenburgu.

Bratci in sestrice,
še mene poslušajte!
Če kaj vam ne bo všeč,
nikar ne godrnjajte!

Pri našam vam pozdrave
visoko gor z višave,
kjer sv. Duh kraljuje,
ki vse nas razsvetljuje.
Mi res visoko smo doma,
veliko vidimo sveta.
Pri nas imamo lep razgled
pa še čaroben daljnogled,

ki nam prinese pred oči
vse, kar po svetu se godi.
Ne mislite, da lažem,
saj lahko ga pokažem,
če boste k nam prišli.

Pri nas, če le utegnemo,
brž daljnogled raztegnemo
in svet si ogledujemo,
vse skrbno opazujemo.
In ko smo daljnogled namerili,
kaj videli smo, povedal bom,
če mi ne boste kaj zamerili.

* * *

Ni dolgo tega, videli smo fantička,
ki v hramu se tako napil je cvička,
da bil pošteno je pijan.
— Mordā vam je fantiček znan. —
Nogè ga niso nesle,
ko vlekel se domov je,
med potjo pa še parkrat
je moral za grmovje ...

Proč z alkoholom, proč s pijačo,
bezimo pred strupeno kačo!
Pokaži do Marije vsak ljubezen
in bodi vedno trezen — trezen!

* * *

Poglejmo v daljnogled!
Tam je Marička — dekletce malo —
dolgega jezička,
ki z vsemi krega se in prička.
Ko mama kárala jo je, ker je lagála,
Marička dolg je jezik pokazála...
Otroci, starše spoštujmo in ljubimo,
da blagoslova božjega ne izgubimo!

* * *

Nadaljevanje na 3. strani ovitka!

Lisurva, vhati p. rothi

ANGELČEK

LETNIK 43

V LJUBLJANI, 1934/35

IZDAJA IN TISKA
JUGOSLOVANSKA TISKARNA R. Z. Z O. Z. V LJUBLJANI

II, e, 33.382, c

Vse pravice pridržane.

Kazalo

Uvodni članki	Stran
Oj bodi hvaljeno, Srce preljubljeno	1
Otrok moj, vedi, da te Jezus ljubi	17
Jezus je tukaj in te kliče	35
Povest o veliki ljubezni majhnega srca	49
Za Jezusa vse, zanj tudi življenje	81
Kri nedolžnih otrok oblica Gospodov tabernakelj	97
Srce Jezusovo, zavoljo naših hudobij potrto, usmili se nas!	113
Vse premorem v Kristusu, ki me krepča	129
Pripravimo srca za veliki dan!	145
(Vse sestavil Alojzij Košmerlj).	

Mladinski vzorniki prvoobhajancev

Jezusov ščinkavec (Korič)	74
Jezusova lučka (Korič)	20
Rože male Terezike (Oroslava Ina)	24
Jezusov zvonček (Korič)	36
Jezusov apostol: Albert Loiseau (Korič)	54
Jezusova lilija: Marija Vanderlinden (Korič)	85
Pevec presv. Evharistije (—ž)	100
K pripravi za veliki praznik (—ž)	101
Cvetka z naših poljan (—u—u)	116
Prvencem pri mizi Gospodovi (—ž)	132
Živa kri — plemenito srce (—ž)	148

Razno

Zgodbe o pastirju Nacetu (Jan. Pucelj)	7
Francka hoče kruha (M. Kunčič)	10
Jutro se bliža... (M. Kunčič)	13
Koroška pravljica (Vieser — J. Pucelj)	29
Gospod Muholjub (M. Kunčič)	40
Ministrant Viktor (F. L.)	43
Čudežni studenee (Svjatoslav)	57
Igra: Modri cvet naše Lj. Gospe (E. S.)	59
Pred dva setimi leti (Miroslav Zupančič)	70
Kruha, kruha... (Korič)	71
Troje jaselic	73
Večerna molitev (J. Gregorijč)	84
Kruh življenja	88
Materinska ljubezen	92
Materine roke (—ž)	103

Stran

Ali ti tudi tako? (—ž)	104
Ščinkavčeve gnezdo (—ž)	105
Kje so dnevi! (J. E. Bogomil)	107
Kukavica (Fr. Pengov)	108
To so skrbi... (—ž)	121
Pomlad — povsod! (—ž)	122
Mušja pridiga	125
Anka (Žagarjev Ivan)	134, 156
Grilček in čebelica (—ž)	141
400 letnica vzgojnega reda	150
Slavko in ptički (Franc Lasbacher)	155

Pesmi

Majdko boli zob (M. Kunčič)	5
Zgodbica (M. Kunčič)	9
Otroci rajajo (Güll — Pucelj)	19
Naša muca (Mirko Kunčič)	23
Mala mama (M. Kunčič)	28
Anica je umrla (M. Kunčič)	35
Otrok se jezi (J. Pucelj)	39
Otrok pri jaselcah (Ks. Meško)	52
Tonček dela jaselce (J. Š.)	52
Tam v daljni deželi (Maksimov)	53
Zvezdicam (J. Š.)	69
Čuden svet... (M. Kunčič)	75
Prijatelju v dnevnik (J. Moder)	75
Fej pijanček (M. Kunčič)	91
Zimska... (Gregor Mali)	102
Ali lučke ste prižgali? (Gregor Mali)	106
Mati otroku (Ks. Meško)	108
Kazen	123
Prošnja k Materi (Gregor Mali)	131
Mladost (Gr. M.)	140
Najboljše vino (U.)	147
 Marijin vrtec	15, 31, 46, 76, 93, 109, 125, 143, 158
Uganke	15, 111, 126, 143, 159
in na ovitkih.	

g.J.

September

Angelček

Štev. 1

Alojzij Košmerlj:

Oj bodi hvaljeno, Srce preljubljeno!

Tisočdevetsto let je že preteklo, kar nas je dobri Jezus odrešil s svojo smrtjo na križu. V spomin na ta veliki dogodek obhajamo po vsem katoliškem svetu jubilejno ali sveto leto. Sveti oče v Rimu so tako ukažali, verni kristjani pa svetega očeta radi ubogamo. Zato hodimo letos od cerkve do cerkve, pojemo in molimo, se spovedujemo svojih grehov in pristopamo k svetemu obhajilu: vse zato, da si zaslužimo svetodelni odpustek, da se bo Jezusova milost razlila čez naše duše.

Posebna želja svetega očeta je ta, da bi se vsi verniki letos živo spominjali Jezusove neizmerne ljubezni, s katero se je žrtvoval za naše duše. Tudi v nedolžnih otroških srcah more letos odmevati hvaležna pesem: Oj bodi hvaljeno, Srce preljubljeno; naj jezik naš te hvali v ljubezni vekomaj!

Kako bi tudi mogli pozabiti, kaj je dobri Jezus za nas storil. Pojdimo v duhu na Kalvarijo. Jezus visi na križu. Roke in noge so mu prebodli z ostrimi žeblji. Glavo so mu ovenčali s strašno trnjevo krono. Nje-

gova usta so vsa izsušena od pekoče žeje. Njegove oči so zalite s solzami. Ko izdihne svojo dušo, mu vojak še Srce prebode. Pa je pritekla iz Srca kri in voda, v znamenje, da je Jezus za naše duše dal zadnjo kapljo svoje krvi. Vse to je pretrpel dobri Jezus za naše odrešenje. In bi hotel za nas še enkrat in še stokrat trpeti in umreti, tako nas ima rad.

Ko je sveti Pavel gledal na križ, je bil ves presunjen od ljubezni. Hvaležno je klical: »Jezus me je ljubil in se je zame daroval.« Iz hvaležnosti pa je ves gorel za Jezusa. Neutrudljivo je oznanjal Jezusove nauke po širnem svetu, za Jezusa je pretrpel nepopisne muke, za Jezusa je tudi umrl. Nikoli ni mogel pozabiti, da je dobri Jezus še več storil zanj. Ljubil je Jezusa, ker je Jezus prej ljubil njega.

Tudi nedolžna otroška srca razumejo Ježusovo ljubezen. Pred par leti je umrl na Tirolskem petleten deček. Rudi mu je bilo ime. Jezusa je imel nad vse rad. Ko se je zjutraj zbudil, je bila njegova prva misel pri Jezusu. Kadar je šel z dobrimi starši na polje, jih je spraševal o Jezusu. Preden je zvečer zaspal, je še pred Ježusovo podobo pokleknil in molil. Z Ježusom na križu je čutil nepopisno usmiljenje. Bil je včasih z mamo pri svetem križevem potu, pa so mu solze tekle po licih, ko je slišal, koliko je ubogi Ježus pretrpel. Pred cerkvijo je bilo pokopališče, med grobovi pa je stal velik križ. Često se je mali Rudi ustavil pred tem križem in je gledal in gledal v Ježusa. In vedno bolj mu je bilo jasno, kakšne so bile Ježusove bolečine. Ta strašna trnjeva krona, ti debeli ostri žebli — ubogi, ubogi Ježus... Pa se je v duši malega Rudita nekaj posvetilo. Stekel je domov, poiškal je med očetovim orodjem velike klešče in hotel h križu nazaj. Tedaj ga je zagledala mama. »Kam pa, moj Rudi, z velikimi kleščami?« V Ruditovih očeh so se zasvetile solze. »K cerkvi grem, mama, da bom ubogemu Ježusu žebanje izdrli, s katerimi je pribit na križ.« Komaj ga je mama pregovorila, da je ostal doma. Povedala mu je, da je Ježus na križu iz lesa. Postavili so križ za spomin. V Ruditovem srču pa sočutje z ubogim Ježusom ni prenehalo. Za Ježusa bi bil storil vse. Ker je bil mali Rudi tako priden, ga

je Jezus zgodaj vzel k sebi, kjer se zdaj v nebesih z Njim veseli.

Otroci! Tudi mi bomo radi mislili na dobrega Jezusa in na njegove velike bolečine. Radi bomo gledali na križ, ki nas spominja Jezusove bridke smrti. Kjerkoli bomo šli mimo križa, povsod se bomo ozrli v Jezusa, povsod ga bomo pozdravili in se mu zahvalili: Molimo te, Kristus, in te hvalimo, ker si s svojim križem svet odrešil.

In ker je vsa Jezusova ljubezen prišla iz presvetega Jezusovega Srca, bomo to Srce posebno goreče ljubili in častili.

Marijini otroci morajo biti tudi otroci Jezusovega Srca!

Srce Jezusovo, ki goriš ljubezni do nas, vnemi naša srca z ljubeznijo do tebe!

Mirko Kunčič:

Majdko boli zob.

*Naši Majdki zob se maje
in boli jo, joj, tako,
da se joče in vzdihuje,
ko da smrt stoji pred njo.*

»Boš kaj žalovala, mama,
kadar črni me može
v beli krsti odnesejo
in v črn grobek polože?«

*Mamica pa nič ne reče,
samo tiho se smeuhlja.
V roko vzame nit — in zobek
Majdkin že na njej binglja.*

*Bolečine so pri kraju,
svet ni nič več črn in grd.
Spet je Majdica vesela —
kdo bi mislil že na smrt!*

Korič:

Jezusov ščinkovec.

(Ludvik Manoha.)

Ludvikov oče je imel v najemu precejšnjo posestvo. Hiša je bila sezidana iz sivih kamnov in je stala na samem, obdana okrog in okrog od obširnih gozdov. V tej hiši se je rodil Ludvik 12. novembra 1934 in bi bil letos star trideset let, če bi še živel. Bil je zelo živahen, cmeravosti ni poznal. Kakor hitro je shodil, je že letal po smrekovem gozdu in po travniku, kjer so cveteli kresnice, zvončki, marjetice,

Pa niso na travniku rasle samo cvetice in odpirale svoje kelihe-koške dobremu Bogu, spreletavali so se tudi božji pevci: grlice, škrjančki, ščinkovci, kosi, drozgi, lastavice in, kdo more vse našteti; vsako jutro so zapeli ti pevci Bogu jutrajo pesem in vsak večer je zadonela večerna pesem. Ludvik se je od njih učil peti; najprej kar tako kakor ptički — brez besed, sčasoma je znal pa tudi besede prilagati.

Kdo je bil pa še z Ludvikom? Mamica, seveda in njen oče — Ludvikov ded in pa Ludvikova sestrica Metka. Ded je bil bolehen in že osem let slep. Kar naprej in naprej je molil rožni venec ali pa kar na pamet psalme prepval, kakor duhovniki v cerkvi. Ludvik se je prav rad učil molitvic pa tega, kar moramo za resnico imeti. Ko je bil šest let star, je srečal dečka, ki še ni bil krščen. Ves prestrašen pravi mami: »Kako je nesrečen! Samega hudobca nosi v srcu!«

Najrajsi je Ludvik prepeval božične pesmi. V božičnem času so v cerkvi peli vsak dan pesem »Pridi molit, o kristjan«, ki jo je Ludvik znal kmalu na pamet in jo je prepeval venomer. Metka mu je moralna pomagati. Vendar večkrat ni bila pri volji. »Kdo se bo drl in drl? Kar dolgčas je že. Mir daj!« se je Metka puntala. Ludvik pa le ni odnehal: »Če ne maraš peti z menojo, bom pa hud in te ne maram.« In Metka je takoj krepko poprijela, ker je imela Ludvika rada, kakor tudi vaščani, ki so mu rekli »ščinkovček«. Toliko časa je moledoval po hiši, da so nazadnje vsako nedeljo in vsak praznik peli litanijske Matere božje. Ko je znal Ludvik pisati, je pridno zapisoval v zvezek vse pesmi, ki jih je znal, da jih bo imel za takrat, ko bo velik.

Ludvik je hotel namreč postati duhovnik in hotel pokazati svojo pesmaričico vsem pevcem na koru, da bodo tako radi in z veseljem peli kakor on. »Maševati« je znal kmalu, le mašne priprave ni dobil tako hitro. Kelih mu je bil lepo brušen kozarec, ki ga je pokril z lepenko in s pisano rutico, hostija je bila iz papirja. Ali kje dobiti mašno knjigo? Pri dedu je dobil staro, staro, debelo, vezano knjigo, ki mu je bila za mašno knjigo. Kadar je Ludvik mašeaval, je morala stati Metka na desni strani; takrat je bila za »kor«, ko je pa pridigoval, je bila za »farane«, pa ne prav rada. Ko jo je pridigarček oštival zaradi napak, ki jih je že od deda slišala, se je Metka branila in pridiga se je končala brez »amen«. Tudi procesijo sta imela na vrtu, prepevala pesmi in trosila cvetje Bogu. Ludvik je bil pri tem tako resen kakor župnik pri službi božji.

Zelo nerad je šel Ludvik v gostilno kaj iskat; slišal je namreč, kako včasih notri kolnejo. Kadar je slišal kletev, je mislil v srcu: »Moj Bog, ljubim te z vsem srcem.« Šla sta s prijateljem, jesen je bila in vroče. Grozdje je bilo zrelo, onadva pa žejna. Odrezala sta si vsak svoj grozd. Ko pride Ludvik domov, pravi mami: »Grozdje sem ukral, koliko je vredno? Hočem takoj popraviti.« Vzame iz šparovčka nekaj drobiža in ga spusti v muto za reveže. Ker je bil bistre glave, je bil v šoli kmalu prvi. Ko so dobili

spričevala, je planil v sobo in kričal: »Prvi, prvi!« Pa kar v sredi prestane ter pravi: »Da, prvi sem! Pa kaj bi se bahal! Če znam malo več ko drugi, imam to od Boga.«

V cerkvi je bil Ludvik kakor angel. Že po poti je večkrat dejal tovarišem: »Cerkev je hiša božja. Če bi šli h kralju, he, kako bi se lepo obnašali. Nikar ne skakajte kakor kozlički!« Kmalu je postal ministrant. Pri povzdigovanju je nepremično gledal sv. hostijo in se ni nič priklonil. Mama ga vzame v roke zavoljo tega. Pa ji pravi: »Mama, tako rad gledam sveto hostijo. Veš, večkrat jo vidim, da je okrog in okrog nje vse svetlo. Misliš, da je Bog hud, če se malo manj priklonim, da vidim bolj sveto hostijo?«

Zelo, zelo je želel prejeti Jezusa v sv. obhajilu. Že je bil na tem, da zavžije to veliko srečo, kar ga zgrabi huda bolezen — vnetje možganov. Takrat se je pokazalo, kako ima Marijo rad. Vsa zdravila je odklanjal: »To ni vse nič. Dajte mi lurško vodo, pa mi bo boljše!« In res mu je bilo po vodi boljše. Sv. obhajilo je pa mogel prejeti šele čez leto. Od tedaj naprej se je vse njegovo življenje vrtelo samo okrog Jezusa. Prejemal ga je vsako nedeljo, vsak praznik in vsak prvi petek v mesecu. Čim večkrat je šel k angelski mizi, tem bolj je imel Jezusa rad.

Kar nenadoma ga priklene bolezen na posteljo. Več ni pel na koru, ni mogel streči pri sv. maši. Ludviku je bilo hudo, pa vdal se je: »Samo to delam, kar Bog hoče. Saj sem v njegovih rokah.« Na postelji je večkrat premišljeval svoje grehe, pa je bil trdno prepričan, da mu jih je Bog odpustil, ali jih pa še bo. »Mama, nikdar nisem smrtnega greha storil. Ubogal te pa res nisem zmerom, pa Metko sem dražil, tovariše sem brcal in pestil. Veš, pa sem se že spovedal in kesal. Zdaj delam pokoro, ko toliko trpim.« Včasih ni mogel moliti zavoljo bolečin. Takrat se je tolažil: »Nič več ne morem moliti, mama. Darujem pa vse svoje bolečine Bogu, da mi grehe odpusti.«

Ko je bil zadnjikrat obhajan, je bil kakor angel. Obraz, izsušen in bled, je bil kakor spremenjen, oči so žarele in na ustih smehljaj. Dolgo sta se z Jezusom

pogovarjala, kar zakliče mami: »Mama, ko sem prejel Jezusa, sem videl lepega, belega golobčka. Da bi ga bila vsaj tudi ti videla! Tako je bil lep!«

Ko je Ludvik trpel v bolečinah, mama ni šla od postelje. Popravljala mu je odejo, blazine in prekla-dala ga je, ker se sam ni mogel več ganiti. »Kako si dobra, mamica! Tako sem ti hvaležen!« 4. februar 1914 je bil njegov zadnji dan, pa tudi najhujši. Župnik ga je obiskal: »Ludvik, ko boš v nebesih, boš molil za svojega starega župnika, je-li?«

»Bom, prav gotovo bom!«

»Pa boš tudi prosil Boga, da blagoslovi vso faro?«

»Bom, bom, ne bom pozabil!«

Smrt se je bližala. Prižgali so svečo, Ludviku dajo križ v roke. Tako prisrčno je poljubil vseh pet ran in rožni venec. »Ludvik, daj nam znamenje, če si v nebesih.«

»Mama, bom, če bo Bog dovolil.«

Proti večeru zaprosi lurške vode, pa je ni mogel zavziti. »Mama, ne morem več. — K Bogu grem.« Mama ga objame in solze se ji udero. »Mama, tako sem truden — pa bom pri Bogu spal.«

Vsa družina je bila zbrana okrog postelje. Ludvik jih gleda, mamico dolgo, dolgo časa, pa zaobrne oči na kip nebeške mamice, se ji nasmehne, kratek vzdih in njegova duša je bila v nebesih. Star je bil devet let in tri mesece. Sedaj prepeva ob nebeškem prestolu — Jezusov ščinkovec.

Janez Pucelj:

Zgodba o pastirju Nacetu.

Kadar so me mati — zdaj že v grobu spe — učili pridnosti in marljivosti in me odvajali od lenobe, tedaj so mi kaj radi pravili zgodbo o pastirju Nacetu. Je pa ta lepa zgodba takale:

Živel je pastir Nace. Pasel je pri Ribovcu. Poleg lepih lastnosti pa je imel tudi to, da je bil len pri delu in priden pri jelu. Kakšne križe in težave so imeli mati Ribovka slednje jutro, preden so ga postavili na noge! Takele reči so se dogajale:

Mati Ribovka pridejo gori na glajt: »Nace, pokonci, solnce je že za moža visoko!«

Nace: »Prec, prec, mati!«

O ko bi ta »prec, prec« ne bil tako silno dolg, da so ga morali hoditi mati Ribovčeva krajšati še drugič in tretjič!

Zgodilo se je pa tudi kaj takega:

Pridejo mati Ribovčeva: »Nace, vstani, ženi past!«

»Prec, mati, prec! Kakšno je pa vreme?«

Mati pravijo: »Oblačno je, Nace, bo lepo hladno!«

Nace: »O to bo pa lilo, lilo!«

Mati z glajta, Nace se obrne na drugo stran, kot bi hotel posnemati svetega Lovrenca, češ, na to stran sem se že dovolj naspal, naj se še na to!

Mati Ribovčeva morajo spet na glajt: »Tak ne boš vstal, Nace!«

»Kakšno je pa vreme, mati!«

»Oh Nace, tako boš imel lepo prijetno: jasno je, solnce sije!«

»Ah, to bodo pa bezljale, bezljale!«

Ena reč pa je bila, ki je kakor vzmet dvignila Naceta iz mehke otave: Kadar so rekli mati: Žganci so že na mizi!

Pa se je nekoč dogodila ta-le zgodba z Nacetom:

Mati pridejo na glajt: »Nace, brž pokonci! Žganci se že kadijo na mizi!«

Urno je Nace pripetal z glajta in še po poti si je zapenjal oprte pri hlačah.

Ko je pospravil žgance, reče materi Ribovčevi: »Veste kaj, mati? Kaj bi tisto! Pa mi dajte še kosilo!«

Mati so bili dobri, pa so mu dali.

Ni se Nace še oddahnil od zadnje žlice, pa reče materi: »Kaj bi tisto, mati! Kar še večerjo mi dajte!«

Mati Ribovčeva so bili dobra ženska in veseli, da pastirčku tako tekne in diši, pa so mu dali še večerjo. Ko pospravi Nace še večerjo, se prav globoko oddahne in pravi:

»Veste kaj, mati? Po večerji se gre pa spat!«

Te zgodbe o pastirčku Nacetu so mi pripovedovali rajna mati, kadar so me navajali k pridnosti in me odvajali od lenobe in so rekli: »Viš, tak je bil Nace. Ti pa ne bodi tak!«

Mirko Kunčič:

Zgodbica.

*Putka stare Metke
tole je sklenila:
»Sama svoja jajčka
bom na trg nosila!
Le čemu bi drugi
z njimi se mastili
in z denarci skrinje
svoje si polnili...?!*«

*V mesto šla je s koškom
zajčka Dudeldajčka
in vsevprek kričala:
»Jajčka! Jajčka! Jajčka!«*

*Izza ogla botra
Neža je prisopla
in kokoško s koškom
vred zgrabila — hopla!*

*Bridko zdaj kesa se
putka v tesni kletki
in želi nazaj si
k svoji dobri Metki...*

Francka hoče kruha.

1.

Sedi drobna, petletna Francka na pragu revne, s slamo krite koče, sedi in si greje bosopete nožice v božjem solncu. Široka cesta se vije mimo nje v nepoznani svet. Po tej cesti romajo Franckine sanje. A ne priromajo nikoli delj kot do prvega ovinka na koncu vasi... Kaj je za onim ovinkom, kje je konec ceste — to, to bi Francka rada vedela! Vsekakor mora biti tam daleč mnogo lepše kakor pri njej doma... Morda imajo tam otroci celo belega kruha dovolj?

Francki se zaiskrijo oči v žgočem hrepenenju. Kaj bi dala ta hip za kos kruha! Vse. Pa se domisli in nevšečno nagubanči čelo. Eh, kaj neki bi dala — saj nima nič!

»Dober dan, punčka! Ali si kaj pridna? Daj no, prinesi mi kos kruha! Lačen sem, siromak...«

Ne, kaj takega! Ura je že zdavnaj poldne, mame ni od nikoder. Francka je sama lačna, tako lačna, da bi kričala, da bi jokala — pa ti pride tale mož in prosi njo...! Smešno. Žalostno.

Nobene besede ne zine Francka. Pokoncu skoči, zavije v vežo in pusti tebi nič meni nič berača samega.

Čaka berač, čaka, ne dočaka. Počasi odkrevsa za Francko, obstane na pragu in se čudi: leži Francka na kupu slame v kotu, leži z obrazom v dlaneh in ihti, ihti — — —

2.

Ura je štiri popoldne.

Berač je odšel.

Francka sedi zopet sama na pragu raztrgane bajte, gleda z objokanimi očmi na cesto — ni mame, ni. In je trdno obljudila, da se vrne opoldne.

Francka se spomni očeta. Le zakaj je moral umreti? Ko je on še živel, vsaj lačna ni bila nikoli. Črnega in belega kruha je bilo pri hiši zmerom dovolj...

Bel oblak prahu se dvigne na ovinku. Ropot bližajočega se voza drami tišino.

Francka napenja oči, a ne more razločiti, kdo se pelje na vozu. Le odurno petje in hripav grohot sliši z njega. Tako znan se ji zdi ta glas...

Voz se izvije iz prahu, pridrdra do Francke in obstane.

Francka ostrmi. — Ali ni njena mama, ki tako grdo poje? Ali ni njena mama, ki se tako strašno krohota?

Res je ona. Z voza stopa in dva moža jo držita za roke, dva moža z nenavadno resnim obrazom.

401

Francka plane k materi, se je oklene okoli nog in zaplaka:

»Mama, kruha! Kje imaš kruh?«

Mama strmi vanjo s čudno veselimi, čudno zmedenimi očmi in jo komaj še pozna.

»Zaplešiva, Francka, zaplešiva!« zakriči, da ji pršijo bele pene iz ust. »Danes je vesel dan, danes smo vsi od mrtvih vstali, juhuju! Naj pridejo godci, naj nam zagodejo — čindarasa bum! — da bo še bolj veselo naše srce... Zaplešiva, Francka, zaplešiva!«

Od vseh strani hitijo ljudje. Čedalje več jih je. Gnetejo se okoli voza in pridušeno govorijo med seboj.

Kakor odnekod daleč, skozi debelo steno, udarajo pretrgani, v skrivnostno grozo zaviti glasovi Francki na uho.

Prvi glas: »Znorela je... Ni čuda — po takem življenju!«

Drugi glas: »Odkar so ji v vojski ubili moža, se je strašno spremenila. Za nobeno delo ni bila več...«

Tretji glas: »In še tisto malo, kar je pri starem skopuhu v trgu za pranje in šivanje zaslužila, je potrošila za žganje namesto za kruh...«

Četrти glas: »Pila je iz obupa. Žalost, pomanjkanje, glad so zdaj storili svoje. Končala bo v norišnici.«

Peti glas: »Kaj bo z otrokom? Spet eno breme več občini...«

Strmi Francka v zabuhli, strahotno spačeni materin obraz, strmi v njene žareče, blodno vesele oči, strmi, vse vidi, vse sliši — in ne razume ničesar. Ena sama misel je v njej, ena sama prošnja, ena sama želja, ki prekriči vse drugo:

»Kruha! Kruha! Kruha!«

F. Güll — J. Pucelj:

Gnezdece.

*Spleza dečko na drevo. Leze, leze, z veje do vejice —
Joj, ojoj, visoko tako, Jej, jej, jej, gnezdece!
da komaj ga še doseže Jeeej!
naše oko. Kako se v njem vse smeji!* —

Nekaj zahrešči.

Joj!

Dečko že pod drevesom leži.

Jutro se bliža . . .

Kmet Balantač se vrača iz mesta domov. Prodal je telička od edine krave, ki mu še muka v hlevu. Vrača se in je zatopljen v težke misli.

Misli na Andrejčka in na ženo.

Njegov Andrejček ima toliko želja. Vsaj štiri želje mu je hotel izpolniti. Nove hlačke, nov klobuček, lesenega konjička in masleno štručko mu je hotel prinesti iz mesta. Zdaj bo kmalu doma — v žepu pa nima ne darov ne denarja. Ves izkupiček za prodanega telička je v veseli družbi zapravil. Joj, ali bo žalosten Andrejček! Joj, koliko grenkih očitkov bo moral preslišati od žene, ki je že vnaprej vse skrbno preračunala, za kaj bo uporabila denar!

Vrača se kmet Balantač, vrača skozi črno šumo — in ga zdajci obide rešilna misel.

Tako stori in nič drugače. Ženi in Andrejčku poriče, da so ga spotoma napadli razbojniki in ga oropali... Namesto, da bi mu očitala lahkomiselnost, ga bo žena pomilovala in tudi Andrejček bo potem pozabil na obljudljene darove...

Težek kamen se mu odvali od srca. Le čemu bi si delal težko vest, ko je prepozno. Prihodnjič bo že vedel. Nikoli več se ne bo tako spozabil.

S podvojeno naglico stopa proti domu. Nič ne vidi, nič ne sliši, kako se mu izza širokega debla plazita dve črni senci za hrbet. Nič ne vidi, nič ne sliši, kako ena od njiju dvigne nad njegovo glavo grčav korobač in zamahne...

En sam presunljiv krik — in kmet Balantač omahne na tla. Obraz mu oblije gost curek krvi. Njegove misli so postale živa resnica.

Razbojnika planeta nanj in mu pretipljeta žepe.

Brezuspešen trud. Kmet Balantač nima niti dinarja več v žepu.

Razočarana se razbojnika izgubita nazaj v temo, sirovo preklinjajoč in psujoč...

Andrejček leži tačas v beli postelji in ne more, ne more zaspati.

Bedi in sanja z zaprtimi očmi o novih hlačkah, o novem klobučku, o lesenem konjiču in masleni štručki. Vse to mu je očka obljudbil, preden je šel od doma.

Čudno, zares čudno, da ga še ni nazaj. Priti bi bil moral že sinoči. Hojej, gotovo je prodal telička šele danes in bo zdaj zdaj potrkal s koščeno roko na duri in zaklical z radostnim glasom:

»Hoja hej, Andrejček, ali spiš? Vstani mi poglej, kaj sem ti prinesel!«

Sanja revček Andrejček, sanja in ne ve, da umira njegov oče brez pomoči na samotni cesti...

Ko bo sinilo jutro, ga bodo prinesli odnekod črni možje. Tihega in bledega ga bodo položili v leseno krsto. Nikoli več se ne bodo zgenila njegova ustna v ljubečem smehljaju, nikoli več ga ne bodo posadile njegove roke na kolena in ga ujčkale... Nikoli več! Zbogom, nove hlačke, nov klobuček, konjič in maslena štručka, zbogom!

Sanja revček Andrejček, sanja mehko in pokojno — jutro pa se bliža, bliža — s sovražnimi, grozecimi koraki — — —

Marijin vrtec.

Ljubi otroci! Počitnice so proč, že sedite v klopeh, niste prav nič mirni in gospodična mora večkrat hudo pogledati, da ste mirni. Zopet se bomo učili »i« pa »u« pa marš »domu«, pa lepih pesmic in lepih molitvic. »Angelček« Vas bo tudi v šolo vodil, v Jezusovo šolo, kjer pa ni klopi ne table. Vsak mesec bo prišel samo enkrat pogledat, če ste se kaj naučili pri Jezusu. Kaj vas bo pa učil? »Angelčka« preberite vsak mesec, pa vsega, prav nič ne izpustite, pa boste videli, kaj morate znati. — Na vseh koncih in krajih ste imeli letos shode. Na tisoče vas je bilo. Lepo ste prepevali, deklamirali, nekateri celo na odru govorili, urednik »Angelčka« pa o vsem tem nič ne ve. Na Vrhniki so se vsi v pesmicah pozdravljeni, urednik o tem nič ne ve, v Ribnici so dobili prelep praporček, urednik nič ne ve, kako in kaj. In po Štajerskem? Tudi tam je bilo živo kakor v mravljišču, in se je zbiralo okrog nebeske Mamice kar leze ino gre, pa urednik o tem nič ne ve. Sporočite mu! Lepa pisemca mu pošljite, pa popišite kako je bilo: kaj ste peli, kaj deklamirali, kaj govorili? Kako bi bilo lepo, ko bi kak tak govor v »Angelčka« prišel. Sedite za mizo, vzemite pero v svojo desno roko in pišite! Vas lepo pozdravlja — striček Cene.

Hm, kaj sem še pozabil! Nikar ne pozabite priložiti slike, če jih imate.

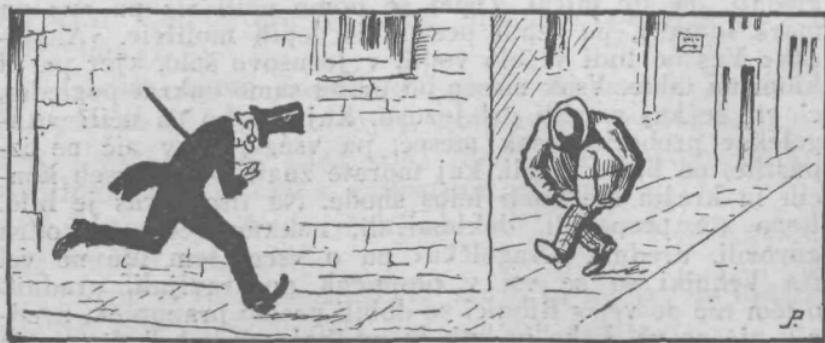
Uganka.

Lenuh.

Naglica ni dobra.

1.

J.P.

2.

3. P.

3.

J.P.

In kaj še videli smo na daljnogled?
To spet ni bil nič kaj vesel pogled.
Glej, tam pastirček krave pase
na petek, v usta pa maši klobase.
In punčko videli smo — ne eno samo,
ki v petek jedla je salamo...
Otroci! Ni v petek Jezus trpel že zadosti?
Zato ta dan ne žali ga,
zato se v petek posti!

* * *

In ko po vseh cerkvah zvonovi so zvonili,
k češčenju božje Matere vabili,
kaj videli smo na daljnogled, bi uganili?
Otroci mnogi niso nič molili.
Marijini otroci smo,
zato Marijo radi vsi častimo
in njej na čast molimo!

* * *

V nedeljo daljnogled smo naravnali,
ko verniki so k litamijam prihajali.
Kaj videli smo, bratci in sestrice?
Otroci šli pa so — po borovnice.
Ko k Jezusu nas vabijo zvonovi,
pokažimo, da res častilci smo njegovi.
Pred tabernakelj radi pohitimo,
pobožno Jezusa molimo!

* * *

Da, k Jezusu vsi, bratci in sestrice,
dvigujmo mlada srca in ročice!
Marija Rajhemburška
pa nas blagoslovi,
pomagaj nam, da bomo res
Marijini — hčere in sinovi!

Imena rešivev sprejemamo do 10. vsakega meseca.

Nagrade so:

1. Mladinska knjiga.
 2. Vezan »Vrtec« z »Angelčkom«.
 3. Molitvenik »Pri Jezusu« z zlato obrezo. — Kar si kdo izbere.
-

Izdaja konzorcij »Vrteca« (Alojzij Košmerlj). Urejujeta Vinko Lavrič, katehet v Ljubljani, Resljeva c. 11 (oblastem odgovoren) in Janez Pucelj, župnik na Ježici. — Uprava »Angelčka« v Ljubljani, Kopitarjeva ulica 2 (H. Ničman). Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (K. Čeč).

»Angelček« je priloga »Vrteca« in stane za vse leto Din 5.—.

Knjižnicam priporočamo

Vrtec in Angelček 1933/34

dobro vezana Din 50—; Angelček sam Din 10—

Od prejšnjih letnikov imamo še sledeče vezane izvode

Vrtec in Angelček 1932/33 Din 30—; Angelček sam Din 10—

”	”	”	1931/32	„	30—;	”	”	”	10—
”	”	”	1930/31	„	30—;	”	”	”	10—
”	”	”	1929/30	„	30—;	”	”	”	10—
”	”	”	1928/29	„	30—;	”	”	”	10—
”	”	”	1927/28	„	30—;	”	”	”	10—
”	”	”	1926/27	„	30—;	”	”	”	10—
”	”	”	1925/26	„	30—;	”	”	”	10—
Vrtec			1922	„	18—;	Angelček 1925	„	10—	

V knjigarnah se po knjigotržni ceni dobe:

Vrtec 1910, 1911, 1913 do 1917, 1921 do 1932

Angelček 1895, 1906, 1908, 1912 do 1916, 1919, 1921 do 1932

Uprava VRTCA, Ljubljana

Kopitarjeva ulica 2 (H. Ničman)

